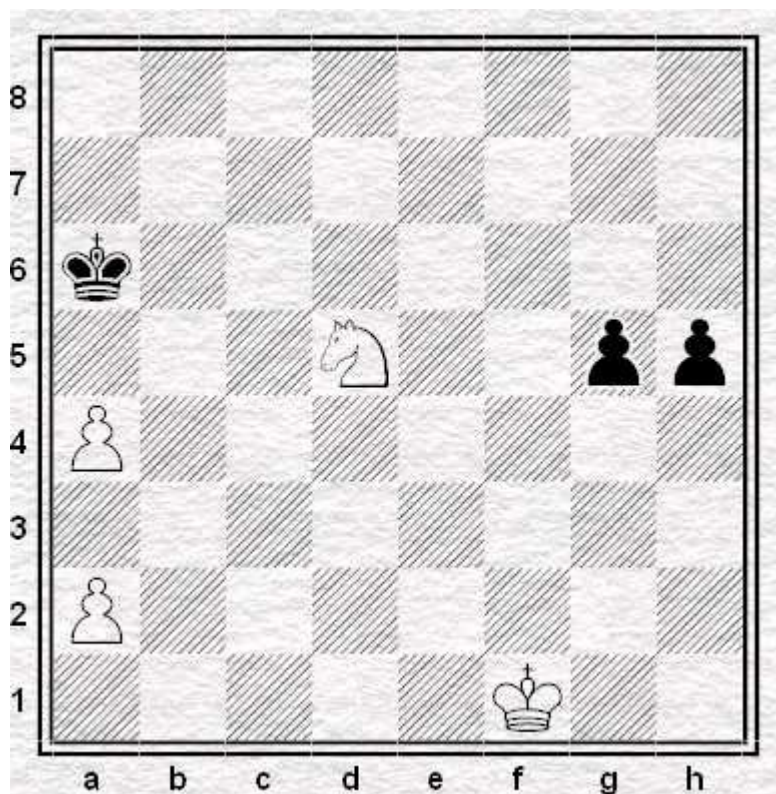

V. Platov & M. Platov (1914)

Białe zaczynają i wygrywają:

[4+3]

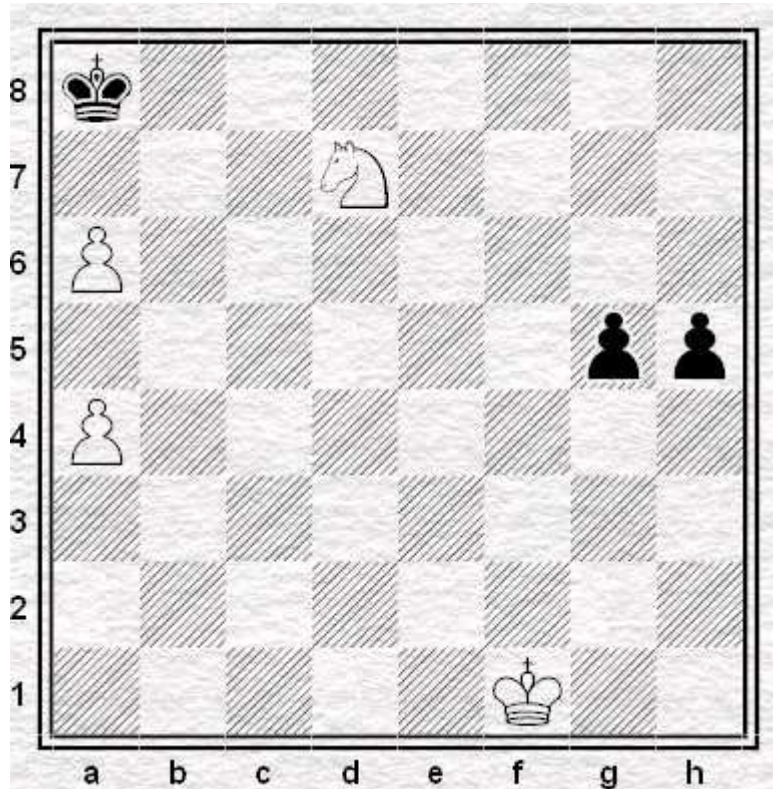
Rozwiązanie:

1. Kg2 h4 (1... g4 2. Kg3) 2. Kh3 Ka5 3. Sc3 Kb4 4. a3+ Ka5 5. Kg4 Ka6 6. Sd1 Ka5 7. Sb2 Kb6 8. Sc4+ Kc5 9. a5 Kb5 10. a4+ Kc6 11. Se5+ Kb7 12. Kh3 Ka7 13. Sc6+ Ka6 14. Kg4 Kb7 15. Sb4 Ka7 16. a6 Kb6 17. a5+ Ka7 18. Kh3 Kb8 [18... Ka8 19. Sc6 g4+ 20. Kg2 h3+ (20... g3 21. Kh3 g2 22. K:g2 h3+ 23. Kh1 h2 24. Sb4) 21. Kg3 h2 22. K:h2 g3+ 23. Kg1 g2 24. Sb4] 19. Sc6+ Kc7 20. a7 Kb7 21. a6+ Ka8 22. Kg4 h3 23. K:h3 g4+ 24. Kg2 g3 25. Sb4 K:a7 26. K:g3 1-0

Odkryłem tutaj dual: 1. Kf2 h4 2. Kf3 h3 3. Kg3 g4 4. Sc3 Ka5 5. a3 Kb6 6. Sd1 Ka5 7. Sb2 Kb6 8. Sc4+ Ka6 9. Kh2 Ka7 10. Se5 Ka6 11. S:g4 Ka5 12. Se3 K:a4 13. Sc2 Kb3 14. K:h3 1-0

V. Platov & M. Platov (1914)

Białe zaczynają i wygrywają:

[4+3]

Rozwiązanie:

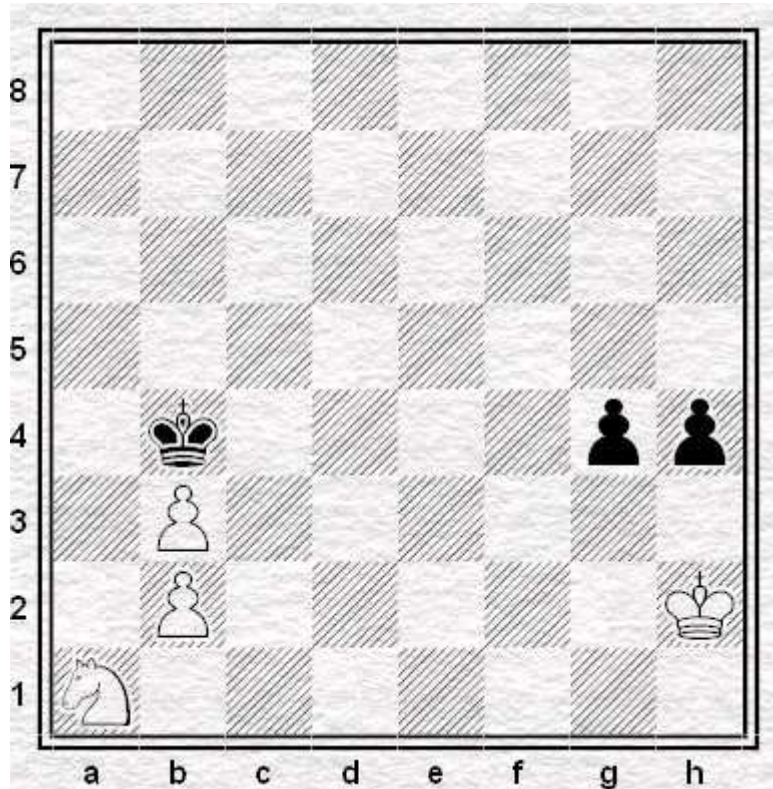
1. Kg2 h4 (1... g4 2. Kg3) **2. Kh3 Ka7** 3. Sc5 Kb6 4. a5+ Ka7 5. Kg4 Kb8 6. Sd3 Ka7 7. Sb4 Kb8 8. Sc6+ Kc7 9. a7 Kb7 10. a6+ (możliwe też: 10. a8H+ K:a8 11. a6 h3 12. K:h3 g4+ 13. Kg2 g3 14. Sb4 +/-) **10... Ka8** 11. Kh3 g4+ 12. Kg2 g3 (12... h3+ 13. Kg3 h2 14. K:h2 g3+ 15. Kg1) **13. Kh3 g2** 14. K:g2 h3+ 15. Kh1 h2 16. Sb4 K:a7 17. K:h2 1-0

W odróżnieniu od poprzedniej wersji, to studium nie posiada dualu:

1. Kf2? h4 2. Kf3 h3 3. Kg3 g4 4. Kh2 Ka7 5. Sc5 Kb6 6. a5+ Ka7 7. Kg3 Kb8 8. Sd3 Ka8! (8... Ka7?? 9. Sb4 Kb8 10. Sc6+ Kc7 11. a7 Kb7 12. a8H+ K:a8 13. a6 h2 14. K:h2 g3+ 15. Kg1 g2 16. Sb4 +/-) **9. Sb4 Ka7** 10. Kh2 Ka8 11. Kg3 Ka7 12. Kh2 Ka8 13. Sc6 g3+ 14. Kh1 g2+ 15. Kh2 g1H+ 16. K:g1 h2+ 17. Kg2 h1H+ 18. K:h1 pat!

Anatole Mouterde (1921)

Białe zaczynają i wygrywają:

[4+3]

Rozwiązanie autora:

**1. Kg2 Kb5 2. Sc2 Kc5 3. b4+ Kc4 4. b3+ Kb5 5. Kh2 Ka6 6. Sa3 Kb6 7. b5 Ka5
8. b4+ Kb6 9. Kg2 Kb7 10. Sc4 Kc7 11. b6+ Kc6 12. b5+ Kb7 13. Kh2 Kb8
14. Sa5 Kc8 15. b7+ Kc7 16. b6+ Kb8 17. Kg2 h3+ 18. Kg3 h2 19. K:h2 g3+ 20.
Kg1 g2 21. Sc4 K:b7 22. K:g2 1-0**

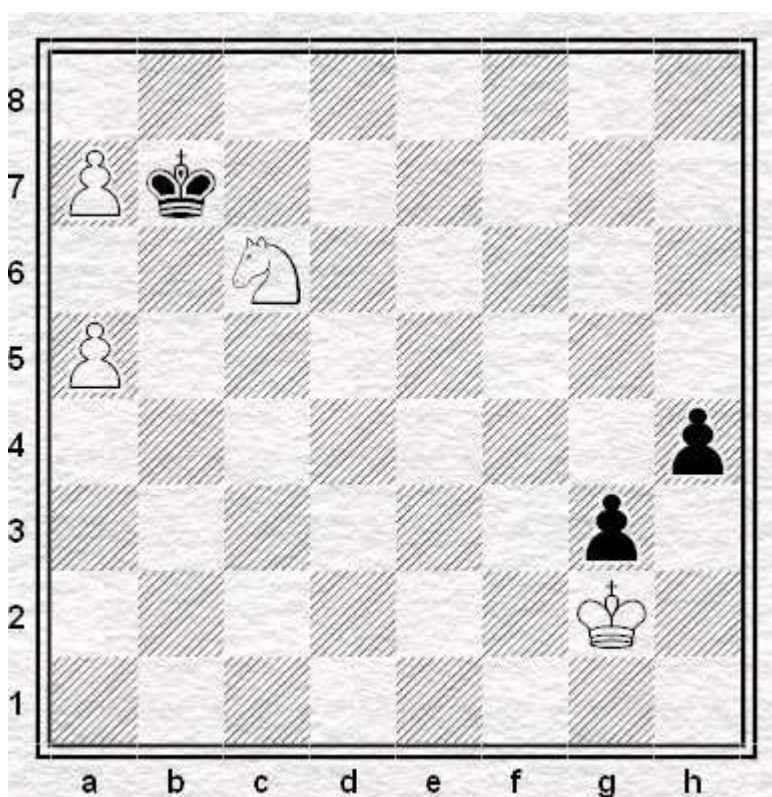
Odkryłem obalenie: 13... h3! 14. Kg3 Ka8 (lub 14... Kc8; ale nie: 14... Kb8?? 15. Sa5 Ka8 16. Kh2! Kb8 17. b7 Kc7 18. b6+ Kb8 19. Kg3 +/-) 15. Sa5 Kb8 16. b7 Kc7 (lub 16... Ka7) 17. b6+ Kb8 18. Kh2 g3+ z nieuniknionym remisem (lub 18. Sc4 K:b7 również z remisem, gdyż pozycji białych nie uda się wzmocnić).

W odróżnieniu od kompozycji braci Platov, etiuda francuskiego kompozytora jest niepoprawna. Przyczyny można by wymienić dwie:
po pierwsze czarne pionki stoją o jedną linię za blisko pola przemiany;
po drugie – pionki białych nie są bandowe.

Dlaczego tak istotne jest, by pionki były bandowe?

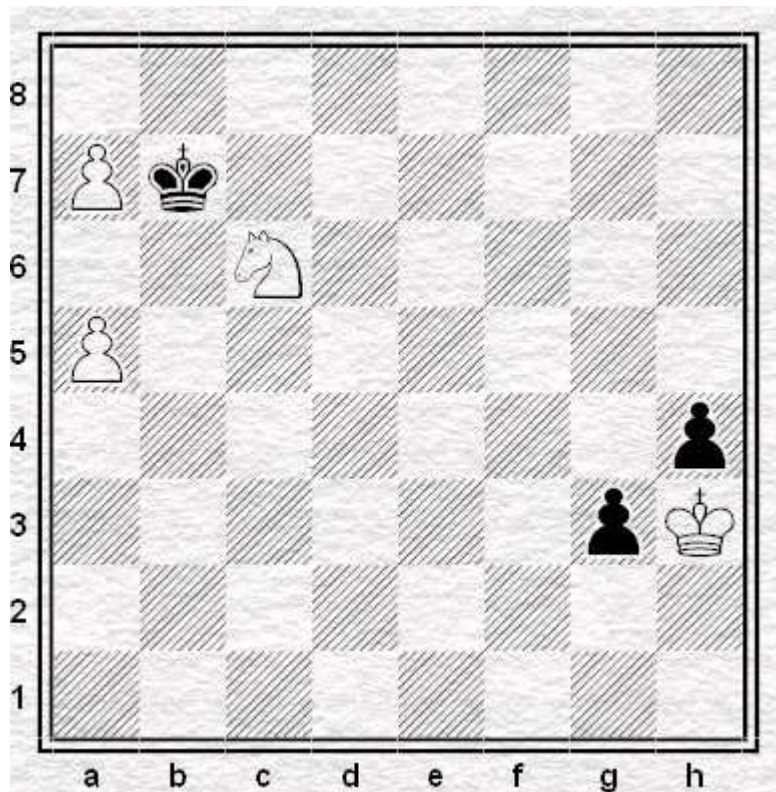
Spójrzmy na dwa schematy gry, które w odpowiednim momencie mają prawo zaistnieć u braci Platov:

I.

Białe grają: **1. a6+!** (1. a8H+?) **Ka8** 2. **Kh3 g2** 3. **K:g2 h3+** 4. **Kh1 h2** 5. **Sb4 1-0**

II.

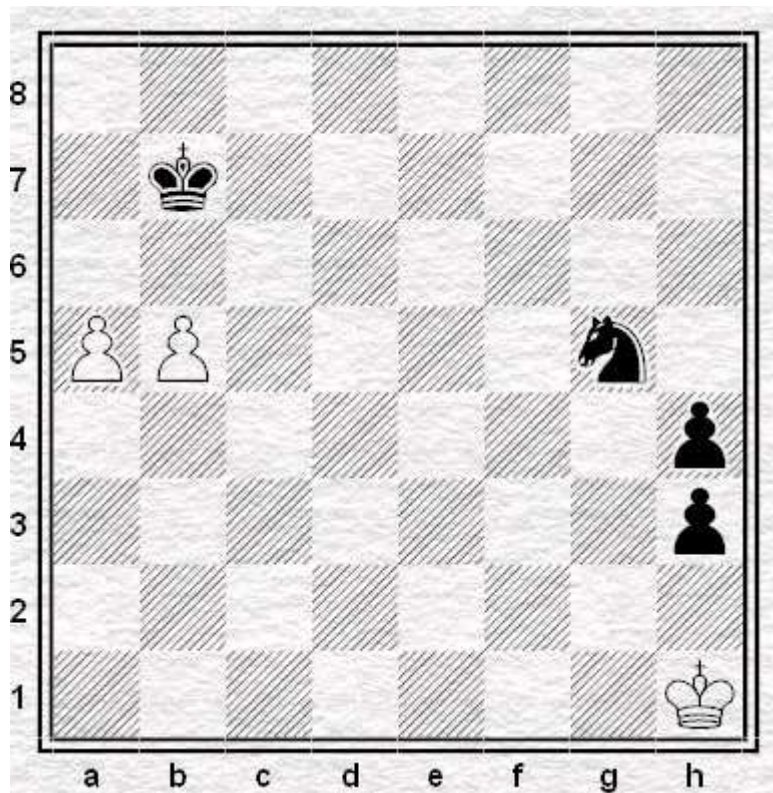
Białe grają: 1. a8H+! (1. a6+?) K:a8 2. a6 g2 3. K:g2 h3+ 4. Kh1 h2 5. Sb4 1-0

U A. Mouterde'a takiej możliwości korzystnego przerwania tempa już nie ma, a pamiętamy, że przecież sam skoczek „nie umie” wykonać ruchu wyczekującego.

To właśnie lektura tych kompozycji szachowych - prezentujących ciekawe mechanizmy awansowania zdublowanych wolnych pionów pod eskortą skoczka - zainspirowała mnie do stworzenia małej etiudy, której pozycja jest poniekąd lustrzanym odbiciem pozycji zaprezentowanego studium A. Mouterde'a w wariacie obalającym (cook: 13... h3!). Z tą subtelną różnicą, że pionki strony silniejszej są tutaj bandowe.

Grzegorz Mazur (2012)

Białe zaczynają i remisują:

[3+4]

Rozwiązanie:

1. b6! Ka6 2. Kh2 Kb7 3. Kh1! (3. Kg1? Sf3+ 4. Kh1 h2 5. Kg2 h3+! 6. Kh1 Ka6 7. b7 K:b7 8. a6+ Ka8 9. a7 Sg5 0-1) 3... Se4 4. Kh2 Sf2 5. Kg1 Sg4 6. Kh1 h2 7. Kg2 h3+ (7... Ka6 8. Kh1 h3 9. b7 K:b7 10. a6+ Ka8 11. a7 remis!) 8. Kh1 Ka6 9. b7 K:b7 10. a6+ Ka8 11. a7 Sf2+ 12. K:h2 K:a7 13. Kg3 remis!

1. a6+? Ka7! 2. Kh2 Kb6 3. Kg1 Sf3+ 4. Kh1 h2 5. Kg2 h1H+! 6. K:h1 h3 7. a7 K:a7 8. b6+ Kb8 9. b7 Sg5 0-1

1. Kh2? Ka7! 2. b6+ Ka6 3. Kg1 Sf3+ 4. Kh1 h2 5. Kg2 h1H+! 6. K:h1 h3 7. b7 K:b7 8. a6+ Ka8 9. a7 Sg5 0-1

1. Kg1? Sf3+ 2. Kh1 Ka7 3. b6+ Ka6 (3. a6 Kb6) itd. 0-1